

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
ҒЫЛЫМ КОМИТЕТІ
Ш.Ш.УӘЛИХАНОВ АТЫНДАҒЫ ТАРИХ
ЖӘНЕ ЭТНОЛОГИЯ ИНСТИТУТЫ

«EDU.E-HISTORY.KZ» ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҒЫЛЫМИ ЖУРНАЛЫ

№ 4(8) қазан-желтоқсан 2016
ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
**ЭЛЕКТРОНДЫҚ ФЫЛЫМИ
журнал**

2016, № 4(8)

EDU.E-HISTORY.KZ
электронный научный журнал

2016, № 4(8)

ISSN 2710-3994

EDU.E-HISTORY.KZ
electronic scientific journal

2016, № 4(8)

Құрылтайшы:

Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты ШЖҚ РМК

Бас редактор

Қабылдинов Зиябек Ермұханұлы

Редакциялық ақса:

Р. Абдуллаев (Өзбекстан), Н. Аблажей (Ресей), Б. Аяған, М. Әбусейітова, С. Әжігали,
Н. Әлімбай, Б. Байтанаев, Қ. Жұмагұлов, Ф. Кенжебаев, Б. Қемеков,
Мансура-Хайдар (Үндістан), Р. Масов (Тәжікстан), Ә. Мұқтар, В. Плоских (Қыргызстан),
Ю. Петров (Ресей), О. Смағұлов, Сон Ен Хун (Оңтүстік Корея), Е. Сыдықов,
У. Фиерман (АҚШ), А. Чубарьян (Ресей)

Жауапты редактор:

З. Төленова

Редактор:

Р. Қебеев

Редакцияның мекен-жайы:

050100, Қазақстан Республикасы,

Алматы қ.,

Шевченко көшесі, 28,

Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты,

«Edu.e-history.kz»

электрондық ғылыми журналының редакциясы

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Электрондық мекен-жай: <https://edu.e-history.kz/>

Ғылыми журнал Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 ж. 29 қазанында тіркелген.
Тіркеу нөмірі № 14602-ИА. Жылына 4 рет жарияланады (электронды нұскада).

Мақалаларды қайта бастырып жариялағанда, микрофильмге және басқа да көшірмелерге түсіргенде
міндетті түрде журналға сілтеме жасау қажет.

Учредитель и издатель:

РГП на ПХВ «Институт истории и этнологии им. Ч.Ч. Валиханова»
Комитета науки Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан

Главный редактор

Кабульдинов Зиябек Ермуханович

Редакционная коллегия:

Р. Абдуллаев (Узбекистан), Н. Аблажей (Россия), Б. Аяган, М. Абусеитова, С. Ажигали,
Н. Алимбай, Б. Байтанаев, К. Жумагулов, Г. Кенжебаев, Б. Комеков,
Мансура-Хайдар (Индия), Р. Масов (Таджикистан), А. Муктар, В. Плоских (Кыргызстан),
Ю. Петров (Россия), О. Смагулов, Сон Ён Хун (Южная Корея), Е. Сыдыков,
У. Фиерман (США), А. Чубарьян (Россия)

Ответственный редактор:

З. Толенова

Редактор:

Р. Кубеев

Адрес редакции:

050010, Республика Казахстан,
г. Алматы,
ул. Шевченко, 28.

Институт истории и этнологии имени Ч.Ч. Валиханова,
«Edu.e-history.kz»

Редакция электронного научного журнала

Телефон: +7(727)272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Сайт журнала: <https://edu.e-history.kz/>

Научный журнал зарегистрирован в Комитете связи, информатизации и информации Министерства по
инвестициям и развитию Республики Казахстан, свидетельство о регистрации:
№ 14602-ИА от 29.10.2014 г. Публикуется 4 раза в год (в электронном формате).

При повторной публикации статей, съемке на микрофильмах и других копиях необходимо обязательно
ссыльаться на журнал.

Founder and publisher:

RSE on REM "Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology"
of the Committee of Science of the Ministry of Science and Higher Education of the Republic of Kazakhstan

Editor-in-chief:

Kabuldinov Ziabek Ermukhanovich

Editorial board:

R. Abdullaev (Uzbekistan), N. Ablazhey (Russia), B. Ayagan, M. Abuseyitova, S. Azhigali,
N. Alimbai, B. Baitanaev, K. Zhumagulov, G. Kenzhebaev, B. Komekov,
Mansura-Khaidar (India), R. Masov (Tajikistan), A. Muktar, V. Ploskikh (Kyrgyzstan),
Y. Petrov (Russia), O. Smagulov, Song Yong Hoon (South Korea), E. Sydykov,
W. Fierman (USA), A. Chubaryan (Russia)

Executive editor:

Z. Tolenova

Editor:

R. Kobeev

Editorial address:

050010, Republic of Kazakhstan,

Almaty,

28 Shevchenko Str.

Ch.Ch. Valikhanov Institute of History and Ethnology,

«Edu.e-history.kz»

Editorial electronic scientific journal

Phone: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru

Journal website: <https://edu.e-history.kz/>

The scientific journal is registered at the Committee for Communications, Informatization and Information of the
Ministry for Investments and Development of the Republic of Kazakhstan, registration certificate:
No. 14602-ИА dated October 29, 2014. The journal is published 4 times a year (in electronic format).

When re-publishing articles, shooting on microfilm and other copies, it is necessary to refer to the journal.

UDC 94(574)

EVALUATION OF THE COLONIAL PERIOD IN THE WORKS OF THE KAZAKH INTELLIGENTSIA OF EARLY XX CENTURY

Abdildabekova A.M.

candidate of Historical Sciences, assistant professor of al-Farabi Kazakh National university
E-mail: abdiaigul@mail.ru

Abstract. Kazakh national intelligentsia in the face A.Bukeyhanova, M.Dulatov, Baytursunova A., M. Shokai, Sh.Kudayberdieva showed that under the rule of tsarist, the representatives of our people showed national consciousness and expressed disagreement with the policies of the Russian government, and quite different from the Russian researchers evaluated the accession of Kazakhstan to Russia. The authors decried the negative effects of reforms carried out by the tsarist government and tried to pay attention to the unjust oppression of the Kazakh people. By its actions, the Kazakh intelligentsia called sons of Alash to fight against the king and strengthened among the Kazakhs protest to the authorities. In the works of Kazakh intellectuals of the early twentieth century marked a critical approach to assessing the merger, it emphasizes compulsion to appeal to the Russian Kazakhs, serious consequences of colonial policy. The return of the creative heritage of the Kazakh intelligentsia, reflected in the conceptual views of modern Russian historians.

Keywords: autonomy, achievement, intelligence, colonization, protest

ХХ ҒАСЫР БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ЗИЯЛЫ ҚАУЫМЫНЫң ЕҢБЕКТЕРИНДЕ ОТАРЛЫҚ КЕЗЕҢДІ БАҒАЛАУ

Әбділдабекова А.М.

тарих ғылымының кандидаты, әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетіндегі доценті

Андратпа. Қазақ зиялышылары Ә.Н.Бекейханов, М.Дулатов, А.Байтұрсынов, М.Шоқай және Ш.Құдайбердіұлы империялық саясаттың қазақ халқына көрсеткен озбырын ашық айыптады. Қазақ жерінің Ресей империясының құрамына енуіне қатысты ұлттық түрғыда орыс зерттеушілеріне қарағанда мұлдем басқаша баға берді. Қазақ зиялышылары өз көзқарастарында патшалық Ресейдің қазақ халқына қатысты жасаған қысымының әділетсіздігін сынға алды. Алаш жұртын ашық осы саясатқа қарсы ашық күреске шақырды. Нәтижесінде қазақ даласында Ресейлік отарлау саясатына қарсы қозғалыстар басталды. ХХ ғасыр басындағы қазақ зиялышыларының еңбектерінде сол тарихи кезеңде Ресейдің қол астына кіруінің салдарын ашық жазды. Отарлау саясатының ұлттық мұддеге әсерін талдау арқылы жана жолдарды іздеген қазақ зиялы өкілдерінің көзқарастары бүгінде өз маңызын жоғалтқан жоқ. Қазақ зиялышыларының қалдырған мұралары қазіргі отандық тарихшылардың зерттеулерінде осы мәселінің жан-жақты талдаудындағы ықпалы орасан. Автор мақалада осы зиялы қауым өкілдерінің еңбектерін жүйелі зерттеу арқылы осы мәселенің таласты тұстарына талдау жасайды.

Түйін сөздер: автономия, жаулап алу, интеллигенция, колонизация, қарсы тұру

ОЦЕНКА КОЛОНИАЛЬНОГО ПЕРИОДА В ТРУДАХ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ НАЧАЛА ХХ ВЕКА

Әбділдабекова А.М.

кандидат исторических наук, доцент Казахского Национального университета имени аль-Фараби
E-mail: abdiaigul@mail.ru

Аннотация. Казахская национальная интеллигенция в лице А.Букейханова, М.Дулатова, А. Байтурсунова, М. Шокай, Ш.Кудайбердиева показала, что и условиях господства царизма, представители нашего народа проявляли национальное самосознание и выражали несогласие с политикой российского правительства и совершенно иначе от русских исследователей оценивали присоединение Казахстана к России. Авторы открыто осуждали негативные последствия, проводимых царизмом реформ и старались обратить внимание на несправедливые притеснения казахского народа. Своими действиями казахская интеллигенция призывала сынов Алаша к борьбе против царя и среди казахов усилился протест к власти. В работах казахской интеллигенции начала XX века обозначен критический подход к оценке присоединения, подчеркивается вынужденность обращения казахов к России, тяжелые последствия колониальной политики. Возвращение творческого наследия казахской интеллигенции, отразилось на концептуальных воззрениях современных отечественных историков.

Ключевые слова: автономия, завоевание, интеллигенция, колонизация, протест

In late XIX and early XX centuries emerged a cohort of talented Kazakhs (A. Bukeikhanov, A. Baityrsunov, M. Dulatov, M. Shokai, S. Kudaiberdiev, etc.) that declared their disagreement with the tsarist colonial policy and expressed their readiness to fight for the preservation of the country's sovereignty. They came with the first wave of the Russian democracy and developed their ideas being the center of the political processes. They witnessed greater massive pressure on Kazakhstan exerted by the metropolis, rather the state of Central Asia, the national intelligentsia viewed its mission first of all in keeping the originality of the Kazakh people. The autocratic regime interested in creating subjugated servicemen out of the locals to delegate them part of the administration employed the Russification policy for the native population, but confronted some problems. Group of thinkers grew out of the Kazakhs eager to dedicate their intellectual potential to protect the national dignity. It should be noted that Kazakhs deeply respected their traditions and cultural values, and their attitude to the fatherland Russian perceived as some kind of nationalism subject to complete eradication.

The totalitarian regime in the soviet times ignored intentionally the works of the Kazakh intelligentsia as not corresponding the political situation. With the independence period their creative works were got into scientific circulation. Growing protest against the Russian colonial policy in the national remote areas was given in the works of A.Bukeikhanov. Most of his works are scholarly researches of encyclopedic character, monographs, written in Russian. Major works deal with the Kazakh people history, economic life, culture, specifics of daily life and household arrangements, ethnographic problems, and Kazakh lands' colonization history. These works contain great material including facts, statistical data, tables, and geographical information, and extracts from the sources he employed. Among them a special place is taken by the research «Historical fates of the Kyrgyz kray and its cultural successes» (issued in 1903), where he from all sides considered the history of Kazakh lands and gave assessment of the Russian colonization. The work did not speculate with the historical facts to please the political situation. The author emphasized forced appeal of the Minor and Middle Hordes sultans to Russian to pledge for the protection, naming the Jungar invasions as the major reason and unstable power of the rulers: «Having recognized the power from the Russian government, Kyrgyzes did not comply

with that situation at once, and attempted several time to restore independence, but failed» [1, p.49.]. Considering the peasant migration policy of the Russian government, Bukeikhanov shows much more advantageous situation in the economics of the Russian migrants' households obvious from the data on their land plots assigned to each family. Limitation of living conditions, taxation for the use of their native lands undermined the major basics of Kazakhs' development. Along with that the colonizers eradicated the spiritual fundamentals of the population. The researcher gave numerous samples of measures taken by the Russian authorities to convert Kazakhs into Christianity that led to the situation when they scared practicing Islam due to the persecution of the colonial authorities.

A.Bukeikhanov referred to document known in the historical literature as «Karkaralinskaya petition» singed 14 500 persons. The document pointed that «voluntary» joining of Kazakhstan to the Russian empire in fact meant only foreign protection, and was signed an agreement on non-interference into the domestic affairs. But according to the laws taken by the Russian government, native lands of Kazakhs were seized into the state property, and the Russians were given better lands taken from the Kazakhs who were evicted by force. The author correctly expressed his disagreement with the unfair solution to the land issue; and if originally he wrote that the state's approach was «careful» but then the interests of the native population were ignored and in the rude way defied. We consider that criticizing the «civilizational mission» of the Russian officials, A. Bukeikhanov correctly noted: «Having conquered the kray, the Russians could not shift to the cultural activities because the original conquest was initiated exclusively for enrichment, and the first conquerors were not prepared to the cultural role» [1, p.62], and the public education cause was initiated much later.

Thus, A.Bukeikhanov made very important conclusions. He as a representative of Kazakh intelligentsia analyzed the Russian colonial policy consequences from the viewpoint of their benefits for the Kazakh people. The researcher noted that the Kazakh rulers appealed to Russian empire explicitly for the external protection, but due to the laws adopted by the tsarist government gradually the Kazakh lands were conquered.

Similar positions were held by Shakarim who did not write a special work on that historical period, but when he referred to other problems in Kazakh life, he expressed his negative attitude to the tsarist policy, and employed the term «conquest» when told about the policy of the empire towards the Great Horde.

Prominent public figure, writer Saken Seifullin in 1920 in the article «On Kazakh intelligentsia» wrote: «Among the enlightened Kazakhs since 1905 were spread revolutionary ideas, voiced calls to national equality and freedom. The awakening Kazakh intelligentsia at that time was inspired by Bukeikhanov, Dulatov, Baitursunov» [2].

M. Dulatov and A.Baitursunov wrote and proliferated proclamations calling the sons of Alash to fight against the tsar, and discontent increased among the Kazakhs by the tsarist regime. It was connected with the situation when in early XX century were surfaced all defects of the colonial policy. M. Dulatov wrote irate articles that being defeated in the Russo-Japanese war, tsarism intensified the pressure on Kazakh people, evicts them from their native lands and gives their territories to migrating peasants. In 1907 in the newspaper «Serke» was published a small by size but deep and actual in content an article of M.Dulatov «Out objective» where he openly tells about the dependence of the Kazakh people from Russia, that Kazakhs are under colonial yoke being persecuted for their traditions and rites, and Islamic faith. Intensification of the Russification policy, forced withdrawal of fertile lands and turning them into the property of Russian officials and migrants caused fair protest of the native population. That article produced a strong effect, as on the growth of the liberation movement and on the autocracy that was seeking how to save its dominance, that was proven by the confiscation of all the circulation and closure of the newspaper after that article had been published [3]. The collection of poems of M.Dulatov «Ояң қазақ!» (Awaken, Kazakh!), issued in 1909 served as a political manifesto of Kazakh struggle for freedom, the topicality and content of the book revealed the attitude of the author to the Kazakhstan's status in the empire and colonial policy of tsarism. The significance of the collection was highly valued

by the contemporaries, and further generations of Kazakhs.

On the 2 of February 1913 in Orenburg was released the first issue of the newspaper «Kazakh», and its chief editor was A.Baitursunov, the second editor – M.Dulatov and the editorial board consultant was A.Bukeikhanov. That newspaper raised the national spirit of Kazakhs living on the vast territory from the Caspian to China, and excited their self-consciousness and developed culture. Thus, the historical though of Kazakhstan in the first quarter of the XX century is based on the works of the best representatives of the Kazakh intelligentsia. The creative legacy of the authors demonstrates wide world outlook and different approach to the evaluation of the tsarism's activities. Their works were written in the times all the deficiencies and consequences of the Kazakh lands' colonization surfaced. The important fact is that the representatives of the native populations made those conclusions and they had no need to hide or falsify the facts.

The evaluation of the Kazakhstan's joining the Russian empire was reflected in the works of professor K. Dosmukhamedov, who researched the movement of Issatai Taimanov and Makhambet Utemisov [4]. The nature of the predatory policy of Russia, in his opinion, was in the desire to exploit Kazakhstan as a bridgehead for expansion into Asia. The author viewed that adoption of the Russian protection by the Kazakh Juzes was a result of the collusion between tsarism and the followers of Abulkhair khan, and the author employed the term «subjugation». «The final subjugation» of Kazakh lands by Russia became the reason for the loss in the national-liberation war of Kazakhs in late XVIII – first half of the XIX centuries.

Considerable in content and depth was the work of T.Shonanuly «Zher tagdury/The fate of the land» written in 1923. The author employed a wide range of sources as statistical data, archival documents, legal acts of the Russian empire and etc. to make a scholarly objective research. In opinion of Shonanuly, with the adoption of the Russian protection the history of Kazakh lands ends and begins the history of a colony. In his work the author in detail investigates the colonial land policy of tsarism pointing that one of the major reasons of the Russian peasants migration was land shortage problem in Russia itself. The Russian government provided the best Kazakh lands to the migrants and did not limit their sizes that eventually led to the discontent of the local population. That policy of the government resulted in huge waves of migrations to Kazakhstan [5].

The problem of Kazakhstan's joining the Russian empire was studied by T.Ryskylov [6, p.37]. He connected that first of all with the external environment of Kazakhstan that was seen in pressure of Jungars from the east, of Kokand, Bukhara and Khiva from the south, from the west Nogays and Volga Kalmyks. T.Ryskylov points strengthening of the Russian expansion along the line Ural and Irtysh rivers after conquest of the Kazan and Astrakhan khanates by Russia in XVI century, and subjugation of Siberia. The author distinguishes two directions of the tsarist colonial policy: from late XVI century – Qazak colonization, and from mid XIX century – peasants, emphasizing that on the way of its expansion the Russian authorities immediately erected fortifications and settled them with the Qazaks and migrant peasants. Kazakhs were ousted to barren regions, and the relations between them grew more and more hostile. «After 1899 the ethnic conflicts between Kazakhs and Russians became the chief characteristic of the steppe life» [7,p.172].

M. Shiokai – historical figure whose name for a long time was tabooed. He viewed the Central Asia and Kazakhstan as indivisible territory of the Muslim peoples of Turkestan and put forward the idea to create «Kokand autonomy». In his researches he analyzed the Bolshevik policy in Turkestan, and assessed it was the continuation of the tsarist colonial policy. In the preface to the French edition of the work «Turkestan under the power of the Soviets» is made a remark: «Turkestan still can be viewed as a colony where the Bolshevik administration goes no far than the tsarist one in roughness and cynicism of the administrative methods» [8, p.319]. It is also stressed that the author belongs to the moist culturally endowed and educated persons of his country. A special place in his numerous publications M.Shokai dedicates to the assessment of the tsarist national policy in Kazakhstan, Russification problem, and defends the idea of Turkic peoples unity.

In the works of the representatives of national intelligentsia the entry of Kazakh lands into the Russian empire is presented from the viewpoint of the native population that experienced all the hardships of the colonial policy of tsarism. Much attention was paid to the land and migration policy consequences, its deficiencies and drawbacks when the interests of Kazakhs were not observed. The topic of the national identity, culture and territory preservation became the mainstream in early XX century and employment of the terms «conquest», «subjugation», «colonization» indicates to the concept of the Russia's conquest of Kazakhstan.

In general, the historical researches reflecting the process of the Russian protection adoption by Kazakh juzes in XVIII – XX centuries undertaken by the Russian officials and public writers are characterized by low historiographic quality level. That level is defined by the selection and accumulation of the materials, data, and facts on the topic under research. Therefore, the problem of Kazakhstan's joining the Russian empire was researched by the Russian authors to influence the public consciousness to make them adopt the civilizational mission of Russia in Kazakhstan.

1. Bukeikhanov A. Selected works. Almaty: Chief editorial board «Kazakh encyclopedia», 1995. - 480 p.
2. Seifullin S. Life of nationalities. M., 1920. 25 of November.
3. Dulatov M. Our goal // Serke. 1907. № 84.
4. Dosmukhamedov K. Selected works. Almaty: Ana tili, 1998. - 384 p.
5. Shonanuly T. The fate of the lands- the fate of the people. Almaty: Sanat, 1995. - 224 p.
6. Ryskulov T. From the history of revolutionary struggle in Kazakhstan // Revolution and nationalities. 1935. №11.
7. Ryskylov T. Uprising of the aborigines in Central Asia in 1916. Almaty, 1997. Collection of works. Vol. 2. - 324 p.
8. Shokai M. Select. Almaty: Kainar, 1999. Volume 2. - 520 p.

МАЗМУНЫ

Абдимомынов Н.Т.	
АЛТЫН ОРДАНЫҢ САЯСИ ТАРИХЫНЫң КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ (1242-1269 жж.).....	8
Алдақұманов Қ.С.	
СОФЫС КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ХАЛЫҚТЫ АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕГІ КАРТОЧКА ЖҮЙЕСІ (1941-1945).....	20
Алмагамбетова А.М.	
1959-1970 ЖЖ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТҮРКІ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ТАРИХИ-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АНАЛИЗЫ.....	28
Алпысбес М.	
ЖАҢАНДАНУ ҮДЕРІСІНДЕГІ ХАЛЫҚТАР БІРЛІГІН НЫҒАЙТУДАҒЫ ТҮРКІ ӘЛЕМІНІҢ РУХАНИ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ТАРИХ МҰРАЛАРЫ.....	37
Асанова С.А.	
ТАРИХИ ӨҢГІМЕ-ҚАЗІРГІ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БІРЕГЕЙЛІКТІҢ ҚАЙНАР КӨЗІ.....	48
Әбділдабекова А.М.	
ХХ ФАСЫР БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ЗИЯЛЫ ҚАУЫМЫНЫң ЕҢБЕКТЕРІНДЕ ОТАРЛЫҚ КЕЗЕҢДІ БАҒАЛАУ	53
Әбжанов Х.	
АКАДЕМИКТІҢ АМАНАТЫ.....	58
Әбубәкірова Ә.П.	
ҚАЗАҚСТАН МЕН ҚЫТАЙ АРАСЫНДАҒЫ ШЕКАРАЛЫҚ КЕЛІССӨЗДЕР МӘСЕЛЕСІ.....	64
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ҮРДІСТЕР: ФОРМАЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӨРКЕНИЕТТІК ҚҰБЫЛЫС РЕТИНДЕ (ТАРИХИ-САЯСИ АСПЕКТІ).....	72
Баудиярова К.Б.	
ОТБАСЫ ТҮРАҚТЫЛЫҒЫН АНЫҚТАУДАҒЫ ТҮРЛІ ӘДІС-ТӘСІЛДЕР.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегулова А.Қ.	
ӨЗБЕК ЖӘНЕ ҚАРАҚАЛПАҚ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ЭТНОМӘДЕНИЕТІ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ҚАЗАҚТАРДЫҢ ДӘСТУРЛІ ҚҰҚЫҒЫ ТУРАЛЫ РЕВОЛЮЦИЯҒА ДЕЙІНГІ ЖАЗЫЛҒАН ЕҢБЕКТЕР.....	95
Жакин М.С.	
БӨРІ БАТЫР: АҢЫЗ ЖӘНЕ ДЕРЕК (сыни талдау тәжірибесі).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ОРТАЛЫҚ АЗИЯ МЕН ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЖАЗБА ДЕРЕКТЕР.....	113
Жетписбаев А.О.	
XIX-XX ғғ. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕРДІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ: ХАЛЫҚ САНАҒЫ: ХАЛЫҚ САНАҒЫНЫң МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША.....	122
Искакова Ғ.З., Байдавлетова М.Д.	
ТҮРКІ ТАЙПАЛАРЫ МЕКЕН ЕТКЕН ТЕРРИТОРИЯНЫң ТАБИҒИ ЛАНДШАФТЫ (VI-X ғғ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
ҚАЗАҚСТАНҒА АРНАЙЫ ҚОНЫСТАНДЫРУ САЯСАТЫ.....	138
Карiev Е.М.	
ЕУРАЗИЯ КӨНЕ ТҮРКІ ӨРКЕНИЕТИНІҢ БАСТАУЛАРЫ ЖӘНЕ МӘДЕНИ МҰРАСЫ (ерте темір дәүірі және қазіргі заман).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БЕЛОРОС ЭТНОСЫНЫң ӨКІЛДЕРІ: ҚАЛЫПТАСУЫНЫң ТАРИХЫ МЕН БҮГІНІ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
ҚҰДЫҚ ҚАЗУ ІСІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ҚҰДЫҚ ТҮРЛЕРІ (АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ЭТНОГРАФИЯЛЫҚ МАТЕРИАЛДАР БОЙЫНША).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
XV ғ. Соңы мен XVI ғ. БАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ХАНДЫҒЫ ТАРИХЫНЫң МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ногайбаева М.С.	
XV ғ. ІЖАРТЫСЫНДАҒЫ ӘБІЛҚАЙЫР ХАНДЫҒЫНЫң ТАРИХЫНАН.....	186
Козгамбаева Г.Б.	
ҰЛЫ ҒАЛЫМ, ГЕОЛОГ – ҚАНЫШ ИМАНТАЙҰЛЫ СӘТБАЕВ.....	193

Қозғамбаева Г.Б., Бейсегулова А.К.	
ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНДАҒЫ САЯСИ ҚҰҒЫН-СҮРГІН ҚҰРБАНДАРЫНЫң МУЗЕЙІ.....	198
Қозыбақова Ф.А.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ НАРЫҚ МЕХАНИЗМІНІҢ СОНҒЫ ЭЛЕМЕНТТЕРИНЕ ҚАРСЫ СТАЛИНДІК ЭКСТРЕМИСТІК САЯСАТ.....	206
Қозыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О.	
1921-1922 ЖЖ. ЖҮРГІЗІЛГЕН ЖЕР-СУ РЕФОРМАСЫНА ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	214
Майданали З.	
ИМПЕРИЯЛЫҚ КОНФЕДЕРАЦИЯЛАР ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫң КӨШПЕЛІ БІРЛЕСТИКЕРІ (ТАРИХНАМАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР).....	222
Махаева А.Ш., Чарғынова Г.О.	
ШЫҒЫС ТҮРКІСТАНДАҒЫ XIX ФАСЫРДЫң 60-70 ЖЫЛДАРЫНДАҒЫ САЯСИ ҮДЕРІСТЕРДІң ҚАЗАҚТАР МЕН ҚЫРҒЫЗДАРҒА ҮКПАЛЫ.....	227
Мухамадеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С.	
Н. НАЗАРБАЕВ ЕҢБЕКТЕРІ – ҚАЗАҚСТАННЫң МЕМЛЕКЕТТІК ҚАУІПСІЗДІГІ, ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ МЕН ПЕРСПЕКТИВІЛІГІНІҢ ФЛАГМАНЫ РЕТИНДЕ.....	239
Мұсағалиева А.С.	
СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ "АЛЖИР" ӘЙЕЛДЕР ЛАГЕРИНІң ТАРИХЫ: ТАРИХНАМА ЖӘНЕ МУРАҒАТТЫҚ ДЕРЕКТЕР.....	245
Нұртазина Н.Д.	
VIII-X FF. ОРТАЛЫҚ АЗИЯДА ТҮРКІ КӨШПЕЛІ ҚОҒАМЫНЫң ЖАППАЙ ДаҒДАРЫСЫ ТУРАЛЫ.....	255
Нұртазина Н.Д.	
ҚАЗАҚСТАНДА ИСЛАМ ДІНІНІң ТАРАЛУЫ ФЕНОМЕНИНЕ ЖАҢА КӨЗҚАРАС.....	260
Нұртазина Н.Д.	
ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫң ЕЖЕЛГІ ТАРИХЫ: ДІНДЕР, МӘДЕНИЕТТЕР, БАЙЛАНЫСТАР.....	266
Омарбеков Т.О.	
АЛТЫН ОРДА ХАНЫ ТОҚТАМЫСТЫҢ МӘСКЕУГЕ ЖОРЫҒЫ.....	272
Өтепова Г.Е.	
VIII F. - XX F. БАСЫ КЕЗІНДЕГІ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ БОЙЫНША ЗАҢНАМАЛЫҚ ДЕРЕКТЕРДІ ЗЕРТТЕУ ТӘЖІРИБЕСІНЕН.....	280
Өтепова Г.Е.	
СІБІР КОМИТЕТІНІң МӘЛІМЕТТЕРІ РЕСЕЙ ИМПЕРИЯСЫ ҚҰРАМЫНДАҒЫ ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫН ЗЕРТТЕУДІң ДЕРЕККӨЗІ РЕТИНДЕ.....	297
Раздыков С.З.	
СУБЭТНОСТЫҚ МӘДЕНИЕТ – ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАННЫң ЕСКІ ДӘСТУРДІ ҮСТАНУШЫЛАРЫ.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишиева Б.И.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭТНОСАРАЛЫҚ, КОНФЕССИЯРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ТАРИХЫ, АСА ҮЛКЕН ЭТНОСТАР ТАРИХЫН ҚОСА АЛҒАНДА: НЕГІЗГІ ҚОРЫТЫНДЫЛАР.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б.	
ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң ӘСКЕРИ ӨНЕРІНДЕГІ БАТЫРЛАР ОБРАЗЫ.....	330
Сайлан Б.	
ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРДЫң УКРАИНАНЫ АЗАТ ЕТУ ЖОЛЫНДАҒЫ КҮРЕСІ МЕН ЕРЛІКТЕРІ.....	335
Сыздықов С.М.	
«МӘҢГІЛІК ЕЛЬ» ИДЕЯСЫ: САЯСИ-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ТАРИХИ САБАҚТАСТЫҒЫ.....	340
Тасилова Н.А., Қозғамбаева Г.	
«ҚЫРҒЫЗДАРДЫң (ҚАЗАҚТАРДЫң) ЖЕР ПАЙДАЛАНУ МАТЕРИАЛДАРЫ...» - ҚАЗАҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫң ШАРУАШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТАРИХЫНЫң ДЕРЕК КӨЗІ.....	345
Телеуова Э.Т.	
ДӘСТҮРЛІ ӨРКЕНИЕТТІң ӘЛЕУМЕТТІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	351
Телеуова Э.Т.	
КӨШПЕЛІЛЕРДІң ӘДЕТТІК ҚҰҚЫҚ ТАРИХЫНАН.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д.	
АКАДЕМИК М.К. ҚОЗЫБАЕВТЫң ТАРИХИ ТҮЛГАЛАРДЫ ЗЕРТТЕУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ: ЖАҢА ЖӘНЕ ДӘСТҮРЛІ.....	360

Удербаева С.К.	
ОРЫНБОР ҚЫЛЫМИ МУРАФАТ КОМИССИЯСЫНЫң «ЕҢБЕКТЕР» ЖИНАҒЫНДЫҒЫ ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ КӨШПЕЛІ ХАЛЫҚТАРЫНЫң ТАРИХЫ.....	365
Удербаева С.К.	
ТҮРКІСТАН ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРЛЫҒЫ ҚАЗАҚ ШЕНЕУЛІГІНІҢ ҚЫЗМЕТІ МЕН ӨКІЛЕТТІЛІГІ.....	380
Ускенбай К.	
АҚ ОРДА: ҰЛЫС БІРЛЕСТИГІНЕҢ ТӘУЕЛСІЗ МЕМЛЕКЕТКЕ.....	392
Ускенбай К.	
ДЕРЕККӨЗДЕРДЕГІ "ҚАЗАҚТАР" ЖӘНЕ "ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТІ" ТЕРМИНДЕРІ ТУРАЛЫ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
ҚЫПШАҚТАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫң ҚАЛЫПТАСУЫНДАҒЫ РОЛІ.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
XI-XIII ғғ. ҚЫПШАҚТАРДЫҢ ОРЫС КНЯЗДІКТЕРІМЕН САУДА-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ МӘДЕНИ БАЙЛАНЫСТАРЫ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
FYH-САРМАТ ДӘУІРІНДЕГІ ОРТА АЗИЯ КӨШПЕНДІЛЕРИНІң МӘДЕНИЕТІНДЕГІ БИЛЕУШІЛЕРДІң ТАҢBALАРЫ.....	413
Шайхыгалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елубаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
ЕРЕЙМЕНТАУ АУДАНЫНДАҒЫ ЖАҢА АРХЕОЛОГИЯЛЫҚ ОБЪЕКТІЛЕРДІ АНЫҚТАУ МАҚСАТЫНДАҒЫ БАРЛАУ ЖҰМЫСТАРЫ.....	422

СОДЕРЖАНИЕ

Абдимомынов Н.Т.	
А НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ПОЛИТИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ ЗОЛОТОЙ ОРДЫ (1242-1269 гг.).....	8
Алдахуманов Қ.С.	
С КАРТОЧНАЯ СИСТЕМА СНАБЖЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ ПРОДОВОЛЬСТВИЕМ В КАЗАХСТАНЕ В ВОЕННЫЕ ГОДЫ (1941-1945)	20
Алмагамбетова А.М.	
ИСТОРИКО-ДЕМОГРАФИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТЮРКСКИХ НАРОДОВ КАЗАХСТАНА ЗА 1959 – 1970 ГГ.....	28
Алпысбес М.	
ДУХОВНОЕ И КУЛЬТУРНОЕ ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ ТЮРКСКОГО МИРА В УКРЕПЛЕНИИ ЕДИНСТВА НАРОДОВ В ПРОЦЕССЕ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	37
Асанова С.А.	
ИСТОРИЧЕСКИЙ НARRATIV - ИСТОЧНИК ИДЕНТИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ.....	48
Әбділдабекова А.М.	
ОЦЕНКА КОЛОНИАЛЬНОГО ПЕРИОДА В ТРУДАХ КАЗАХСКОЙ ИНТЕЛЛИГЕНЦИИ НАЧАЛА XX ВЕКА.....	53
Әбжанов Х.	
АМАНАТ АКАДЕМИКА.....	58
Әбубекірова Ә.П.	
ПРОБЛЕМЫ И ИТОГИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ФОРМИРОВАНИЮ КАЗАХСТАНСКО-КИТАЙСКОЙ ГРАНИЦЫ...64	64
Әділжанов Н.	
ДЕМОКРАТИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ: КАК ФОРМАЦИОННОЕ И ЦИВИЛИЗАЦИОННОЕ ЯВЛЕНИЕ (ИСТОРИКО-ПОЛИТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ).....	72
Баудиярова К.Б.	
МЕТОДЫ ИССЛЕДОВАНИЯ СТАБИЛЬНОСТИ СЕМЬИ.....	82
Егізбаева М.Қ., Бейсегурова А.Қ.	
ЭТНОКУЛЬТУРА УЗБЕКСКИХ И КАРАКАЛПАКСКИХ НАРОДОВ.....	89
Жайлыбаев Д.Ж.	
ДОРЕВОЛЮЦИОННЫЕ ТРУДЫ ОБ ОБЫЧНОМ ПРАВЕ КАЗАХОВ.....	95
Жакин М.С.	
БОРИ БАТЫР: МИФ И ФАКТ (опыт критического анализа).....	99
Жаппасов Ж.Е., Тасилова Н.А., Байдавлетова М.Д.	
ПИСЬМЕННЫЕ ИСТОЧНИКИ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА И ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....	113
Жетпісбаев А.О.	
ОСНОВНЫЕ ЭТАПЫ ЭТНОДЕМОГРАФИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ В КАЗАХСТАНЕ В XIX-XX ВВ.: ПО МАТЕРИАЛАМ ПЕРЕПИСЕЙ НАСЕЛЕНИЯ.....	122
Искакова Ф.З., Байдавлетова М.Д.	
ПРИРОДНЫЙ ЛАНДШАФТ ТЕРРИТОРИИ НАСЕЛЕННЫЙ ТЮРКСКИМИ ПЛЕМЕНАМИ (VI-X ВВ.).....	131
Кабдушев Б.Ж., Кабдушева Л.Ж.	
НАСИЛЬСТВЕННАЯ ДЕПОРТАЦИЯ В КАЗАХСТАН.....	138
Кариев Е.М.	
ИСТОКИ И КУЛЬТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ ДРЕВНЕТЮРКСКОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ ЕВРАЗИИ (ранний железный век и современность).....	144
Каринбаев Ж.Ә.	
ПРЕДСТАВИТЕЛИ БЕЛОРУССКОГО ЭТНОСА В КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ И НАСТОЯЩЕЕ.....	152
Картаева Т.Е., Оралбай Е.	
РАЗВИТИЕ КОЛОДЕЗНОГО ДЕЛА И ЕГО РАЗНОВИДНОСТИ (ПО МАТЕРИАЛАМ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ).....	163
Кәрібаев Б.Б.	
ПРОБЛЕМЫ ИСТОРИИ КАЗАХСКОГО ХАНСТВО В КОНЦЕ XV- НАЧАЛЕ XVI ВВ.....	180
Кәрібаев Б.Б., Ногайбаева М.С.	
ИЗ ИСТОРИИ ХАНСТВА АБУЛХАЙЫРА В I-ПОЛОВИНЫ XV ВЕКА.....	186
Қозғамбаева Г.Б.	
ВЫДАЮЩИЙСЯ ГЕОЛОГ И УЧЕНЫЙ КАНЫШ ИМАНТАЙУЛЫ САТБАЕВ.....	193

Козгамбаева Г.Б., Бейсегулова А.К.	
МУЗЕЙ ЖЕРТВ ПОЛИТИЧЕСКИХ РЕПРЕССИЙ Г. ШЫМКЕНТ ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	198
Қозыбақова Ф.А.	
ЭКСТРЕМИСТСКАЯ ПОЛИТИКА СТАЛИНА ПО ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДНИХ ЭЛЕМЕНТОВ МЕХАНИЗМА РЫНКА В КАЗАХСТАНЕ.....	206
Козыбақова Ф.А., Рвайдарова Г.О.	
1921-1922 гг. НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ПРОВОДИМУЮ ЗЕМЕЛЬНО-ВОДНУЮ РЕФОРМУ	214
Майданали З.	
ИМПЕРСКИЕ КОНФЕДЕРАЦИИ И КОЧЕВЫЕ ОБЪЕДИНЕНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (ИСТОРИОГРАФИЯ ПРОБЛЕМЫ).....	222
Махаева А.Ш., Чарғынова Г.О.	
ВЛИЯНИЕ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ В ВОСТОЧНОМ ТУРКЕСТАНЕ В 60-70 ГГ. XIX ВЕКА НА КАЗАХОВ И КЫРГЫЗОВ.....	227
Мухамадеев Т.М., Мухадеева И.А., Капбасова Д.С.	
ТРУДЫ Н. НАЗАРБАЕВА КАК ФЛАГМАНА ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ, СОТРУДНИЧЕСТВА И ПЕРСПЕКТИВНОСТИ КАЗАХСТАНА.....	239
Мұсағалиева А.С.	
ИСТОРИЯ ЖЕНСКОГО ЛАГЕРЯ "АЛЖИР" В СЕВЕРНОМ КАЗАХСТАНЕ: ИСТОРИОГРАФИЯ И АРХИВНЫЕ ДАННЫЕ.....	245
Нұртазина Н.Д.	
О СИСТЕМНОМ КРИЗИСЕ ТЮРКСКОГО КОЧЕВОГО ОБЩЕСТВА ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В КОНЦЕ VIII-X ВВ.....	255
Нұртазина Н.Д.	
НОВЫЙ ВЗГЛЯД НА ФЕНОМЕН ИСЛАМИЗАЦИИ КАЗАХСТАНА	260
Нұртазина Н.Д.	
ДРЕВНЯЯ ИСТОРИЯ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: РЕЛИГИИ, КУЛЬТУРЫ, КОНТАКТЫ	266
Омарбеков Т.О.	
ПОХОД ХАНА ЗОЛОТОЙ ОРДЫ ТОХТАМЫША НА МОСКВУ.....	272
Өтепова Г.Е.	
ИЗ ОПЫТА ИЗУЧЕНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬНЫХ ИСТОЧНИКОВ ПО ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА VIII-НАЧАЛА XX ВЕКА.....	280
Өтепова Г.Е.	
ЦАРСКОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО XIX ВЕКА О ЗЕМЕЛЬНОМ ВОПРОСЕ В КАЗАХСТАНЕ.....	288
Өтепова Г.Е.	
МАТЕРИАЛЫ СИБИРСКОГО КОМИТЕТ КАК ИСТОЧНИК ИЗУЧЕНИЯ ИСТОРИИ КАЗАХСТАНА В СОСТАВЕ РОССИЙСКОЙ ИМПЕРИИ.....	297
Раздыков С.З.	
СУБЭТНИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА - СТАРОВЕРЫ ВОСТОЧНОГО КАЗАХСТАНА.....	303
Садвокасова А.К., Кошман Т.В., Ракишева Б.И.	
ИСТОРИЯ МЕЖЭТНИЧЕСКИХ, МЕЖКОНФЕССИОНАЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН, ВКЛЮЧАЯ ИСТОРИЮ НАИБОЛЕЕ КРУПНЫХ ЭТНОСОВ: ОСНОВНЫЕ ИТОГИ.....	316
Сайлан Б., Раушанбек Б.	
ОБРАЗ ГЕРОЕВ В ВОЕННОМ ИСКУССТВЕ КАЗАХСКОГО НАРОДА.....	330
Сайлан Б.	
ПОДВИГИ ГЕРОИЗМ КАЗАХСТАНЦЕВ В БОРЬБЕ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ УКРАИНЫ	335
Сыздықов С.М.	
ИДЕЯ "МӘҢГІЛІК ЕЛ": ПОЛИТИКО-ФИЛОСОФСКИЕ ОСНОВЫ И ИСТОРИЧЕСКАЯ ПРЕЕМСТВЕННОСТЬ.340	
Тасилова Н.А., Козгамбаева Г.	
«МАТЕРИАЛЫ ПО КИРГИЗСКОМУ ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЮ...» КАК ИСТОЧНИК ПО ХОЗЯЙСТВЕННО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ИСТОРИИ КАЗАХСКИХ ХОЗЯЙСТВ.....	345
Телеуова Э.Т.	
СОЦИАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ В ТРАДИЦИОННОЙ ЦИВИЛИЗАЦИИ.....	351
Телеуова Э.Т.	
ИЗ ИСТОРИИ ОБЫЧНОГО ПРАВО КОЧЕВНИКОВ.....	355
Толенова З.М., Кубеев Р.Д.	
ВКЛАД АКАДЕМИКА М.К. КОЗЫБАЕВА В ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИЧЕСКИХ ЛИЧНОСТЕЙ: НОВОЕ И ТРАДИЦИОННОЕ.....	360

Удербаева С.К.	
ОТРАЖЕНИЕ ИСТОРИИ КОЧЕВЫХ НАРОДОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ В «ТРУДАХ» ОРЕНБУРГСКОЙ УЧЕНОЙ АРХИВНОЙ КОМИССИИ.....	365
Удербаева С.К.	
ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ПОЛНОМОЧИЯ КАЗАХСКОГО ЧИНОВНИЧЕСТВА ТУРКЕСТАНСКОГО ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРСТВА.....	380
Ускенбай К.	
АК-ОРДА: ОТ УЛУСНОГО ОБЪЕДИНЕНИЯ К НЕЗАВИСИМОМУ ГОСУДАРСТВУ	392
Ускенбай К.	
О ТЕРМИНАХ «КАЗАХИ» И «КАЗАХСКОЕ ГОСУДАРСТВО» В ИСТОЧНИКАХ.....	396
Хабижанова Г.Б.	
КИПЧАКИ И ИХ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ КАЗАХСКИХ ПЛЕМЕН.....	402
Хабижанова Г.Б., Сагинаева А.Н.	
ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ И КУЛЬТУРНЫЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ КЫПЧАКОВ С РУССКИМИ КНЯЖЕСТВАМИ В XI-XIII ВВ.....	408
Шаймердинова Н.Г., Ярыгин С.А.	
СИМВОЛЫ ВЛАСТИ В КУЛЬТУРЕ КОЧЕВНИКОВ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ ГУННО-САРМАТСКОГО ВРЕМЕНИ.....	413
Шайхыалиев Е.А., Изтелеуова Л.И., Елюбаев Р.Б., Ержанов Р.Р.	
АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ РАЗВЕДОЧНЫЕ РАБОТЫ ПО ВЫЯВЛЕНИЮ НОВЫХ АРХЕОЛОГИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ ЕРЕЙМЕНТАУСКОГО РАЙОНА.....	422

CONTENTS

Abdimomynov N.T.	
SOME PROBLEMS OF THE POLITICAL HISTORY OF THE GOLDEN HORDE (1240-1269).....	8
Aldazhumanov K.S.	
CARD SYSTEM IN PROVIDING FOOD TO THE POPULATION OF KAZAKHSTAN DURING THE WAR (1941-1945).....	20
Almagambetova A.M.	
HIHISTORICAL AND DEMOGRAPHIC ANALYSIS OF TURKIC PEOPLES OF KAZAKHSTAN FOR 1959 - 1970.....	28
Alpisbes M.	
HERITAGE OF SPIRITUAL AND CULTURAL HISTORY OF THE TURKIC WORLD IN STRENGTHENING THE UNITY OF PEOPLES IN THE PROCESS OF GLOBALIZATION.....	37
Asanova S.A.	
HISTORICAL NARRATIVE - THE SOURCE OF IDENTITY IN MODERN KAZAKHSTAN.....	48
Abdildabekova A.M.	
EVALUATION OF THE COLONIAL PERIOD IN THE WORKS OF THE KAZAKH INTELLIGENTSIA OF EARLY XX CENTURY.....	53
Abzhanov Kh.	
ACADEMICIANS TRUST.....	58
Abubakirova A.P.	
PROBLEMS AND RESULTS OF NEGOTIATIONS ON FORMATION OF THE KAZAKHSTAN-CHINESE BORDER.....	64
Adilzhanov N.	
DEMOCRATIC TRENDS: AS A FORMATIVE AND CIVILIZATIONAL PHENOMENON (HISTORICAL AND POLITICAL ASPECT).....	72
Baudiyarova K.B.	
RESEARCH METHODS OF STABILITY OF THE FAMILY.....	82
Yegizbaeva M.K., Beisegulova A.K.	
ETHNO-CULTURE OF THE UZBEK AND KARAKALPAK PEOPLES.....	89
Zhailybayev D.Zh.	
PREREVOLUTIONARY PROCEEDINGS OF CUSTOMARY LAW KAZAKHS.....	95
Zhakin M.S.	
BORI BATYR: MYTH AND FACT (critical analysis experience).....	99
Zhappasov Zh.E., Tasilova N.A., Baydavletova M.D.	
SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN AND CENTRAL ASIA.....	113
Zhetpisyayev A.O.	
THE MAIN STAGES OF ETHNODEMOGRAPHIC CHANGES IN KAZAKHSTAN IN 19th - 20th CENTURIES: BASED ON THE POPULATION CENSUS MATERIALS.....	122
Iskakova G.Z., Baydavletova M.D.	
THE NATURAL LANDSCAPE OF THE TERRITORY INHABITED BY TURKIC TRIBES (VI-X CENTURIES.).....	131
Kabdushev B.Zh., Kabdusheva L.Zh.	
THE FORCED DEPORTATION IN KAZAKHSTAN.....	138
Kariyev Y.M.	
THE ORIGINS AND CULTURAL HERITAGE OF THE ANCIENT TURKIC CIVILIZATION OF EURASIA (early iron age and the present).....	144
Karinbayev Zh.A.	
REPRESENTATIVES OF THE BELORUSSIAN ETHNOS IN KAZAKHSTAN: HISTORY OF FORMATION AND CURRENT STATUS.....	152
Kartaeva T.E., Oralbai Y.	
THE DEVELOPMENT OF BUSINESS IN THE WELL AND ITS VARIANTS (MATERIALS OF ARCHEOLOGY AND ETHNOGRAPHY).....	163
Karibaev B.B.	
THE PROBLEMS OF THE HISTORY OF KAZAKH KHANATE AT THE END OF XV- IN THE BEGINNING OF XVI CENTURIES.....	180
Karybaev B.B., Nogaibayeva M.	
FROM THE HISTORY OF THE KHANATE ABULKAYYR IN THE I-HALF OF THE XV CENTURY.....	186

Kozgambaeva G.B.	
OUSTANDING GEOLOG VERSUS SCIENTIST KANYSH IMANTAEVICH SATBAYEV.....	193
Kozgambayeva G.B., Beisegulova A.K.	
MUSEUM OF VICTIMS OF POLITICAL REPRESSION IN SHYMKENT, SOUTH KAZAKHSTAN REGION.....	198
Kozybakova F.A.	
EXTREMIST POLITICS OF STALIN AGAINST LAST ELEMENTS OF MARKET MECHANISM IN KAZAKHSTAN.....	206
Kozybakova F.A., Rvaydarova G.O.	
1921-1922 A NEW APPROACH TO THE LAND AND WATER REFORM CARRIED OUT.....	214
Maydanali Z.	
IMPERIAL CONFEDERATIONS AND NOMADIC ASSOCIATIONS OF CENTRAL ASIA (HISTORIOGRAPHY OF PROBLEM).....	222
Mahaeva A.Sh., Chargynova G.O.	
EFFECT OF POLITICAL PROCESSES IN EAST TURKESTAN IN 60-70 YEARS. XIX CENTURY IN THE KAZAKHS AND KYRGYZ.....	227
Mukhamadeev T.M., Mukhadeeva I.A., Kapbasova D.S.	
WORKS OF N. NAZARBAYEV AS A FLAGSHIP OF STATE SECURITY, COOPERATION AND PROSPECTS OF KAZAKHSTAN.....	239
Musagalieva A.S.	
HISTORY OF THE WOMEN'S CAMP "ALGERIA" IN NORTHERN KAZAKHSTAN: HISTORIOGRAPHY AND ARCHIVAL DATA.....	245
Nurtazina N.D.	
ON THE SYSTEMATIC CRISIS OF THE TURKIC NOMADIC SOCIETY OF CENTRAL ASIA AT THE END OF VIII-X CENTURIES.....	255
Nurtazina N.D.	
A NEW APPROACH TO THE PHENOMENON OF ISLAMIZATION OF KAZAKHSTAN.....	260
Nurtazina N.D.	
HISTORY OF ANCIENT CENTRAL ASIA: RELIGIONS, CULTURES, CONTACTS.....	266
Omarbekov T.O.	
CAMPAIGN OF GOLDEN HORDE KHAN TOKHTAMYSH TO MOSCOW.....	272
Otepova G.E.	
FROM THE EXPERIENCE OF STUDYING LEGISLATIVE SOURCES ON THE HISTORY OF KAZAKHSTAN VIII-EARLY XX CENTURY.....	280
Otepova G.E.	
TSARIST LEGISLATION OF THE XIX CENTURY ON THE LAND ISSUE IN KAZAKHSTAN.....	288
Otepova G.E.	
PROCEEDINGS OF THE SIBERIAN COMMITTEE, AS A SOURCE FOR STUDYING THE HISTORY OF KAZAKHSTAN IN THE RUSSIAN EMPIRE.....	297
Razdykov S.	
SUBETHNIC CULTURE - OLD BELIEVERS OF THE EASTERN KAZAKHSTAN.....	303
Sadvokassova A., Koshman T., Rakisheva B.	
HISTORY OF INTER-ETHNIC, INTER-RELIGIOUS RELATIONS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN, INCLUDING THE HISTORY OF THE LARGEST ETHNIC GROUPS: THE MAIN OUTCOMES.....	316
Sailan B., Raushanbek B.	
THE HEROES CHARACTER IN MILITARY ART OF THE KAZAKH NATION.....	330
Sailan B.	
HEROISM OF KAZAKHSTAN CITIZENS IN FIGHT FOR INDEPENDENCE OF UKRAINE.....	335
Syzdykov S.M.	
THE IDEA OF "MANGILIK EL": POLITICAL AND PHILOSOPHICAL FOUNDATIONS AND HISTORICAL CONTINUITY.....	340
Tasilova N.A., Kozgambaeva G.	
"MATERIALS ABOUT KYRGYZ LAND USE ..." AS THE SOURCE ON HOUSEHOLD-ECONOMICAL HISTORY OF KAZAKH ECONOMY.....	345
Teleuova E.	
SOCIAL FEATURES ARE IN TRADITIONAL CIVILIZATION.....	351
Teleuova E.	
FROM HISTORY OF NOMADIC CUSTOMARY LAW.....	355

Tolenova Z.M., Kubeyev R.D.	
THE CONTRIBUTION OF THE ACADEMICIAN M.K. KOZYBAYEV IN HISTORICAL FIGURES STUDIES: THE NEW AND THE TRADITIONAL.....	360
Uderbaeva S.K.	
REFLECTION OF THE HISTORY OF THE NOMADIC PEOPLES OF CENTRAL ASIA IN THE "PROCEEDINGS" OF THE ORENBURG SCIENTIFIC ARCHIVAL COMMISSION.....	365
Uderbaeva S.K.	
ACTIVITIES AND POWERS OF KAZAKH OFFICIALS TURKESTAN GOVERNOR-GENERAL.....	380
Uskenbai K.	
AK-ORDA: FROM A ULUS ASSOCIATION TO AN INDEPENDENT STATE.....	392
Uskenbai K.	
ABOUT THE TERMS "KAZAKHS" AND "KAZAKH STATE" IN THE SOURCES.....	396
Habizhanova G.B.	
KIPCHAKS ROLE IN KAZAKH TRIBES FORMATION.....	402
Khabizhanova G.B., Saginayeva A.N.	
TRADE-ECONOMIC AND CULTURAL RELATIONS OF KIPCHAKS WITH THE RUSSIAN PRINCIPALITIES IN THE XI-XIII CENTURIES.....	408
Shaymerdenova N.G., Yarygin S.A.	
SYMBOLS OF POWER IN THE CULTURE OF CENTRAL ASIAN NOMADS (HUN-SARMATIAN PERIOD).....	413
Shaikhygaliev E.A., Izteleuova L.I., Elyubaev R.B., Yerzhanov R.R.	
ARCHAEOLOGICAL PROSPECTING WORKS ON IDENTIFICATION OF NEW ARCHAEOLOGICAL OBJECTS OF EREYMENTAU DISTRICT.....	422

EDU.E-HISTORY.KZ

электрондық ғылыми журналы 2016. 4(8)

Бас редактор:
Қабылдинов З.Е.

Компьютерде беттеген:
Зикирбаева В.С.

Жарияланған күні: 15.12.2016.
Пішімі 70x100/16. Баспа табағы 26,6.

Құрылтайшысы және баспагері:
Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Ғылым комитеті
Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК

Редакция мен баспаның мекен-жайы:
050010, Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй
ҚР ФЖБМ ФК Ш.Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты
ШЖҚ РМК Тел.: +7 (727) 261-67-19, +7 (727) 272-47-59

E-mail: edu.history@bk.ru.
Журнал сайты: <https://edu.e-history.kz>

Ш.Ш. Уәлиханов ат. ТжЭИ басылған:
050010 Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Шевченко көш., 28-үй